

## UDSTILLINGER

### Midlertidigt særudstillingsareal

Primo januar 2019 blev museets sydlige fløj langs Lindegade hægtet af p.g.a. nybyggeri og renoivering. I 2020 har Vejen Kunstmuseum valgt at holde museets ældste sale langs Øster Allé åbne i byggefasen. Der er midt i museets Skibelundsal opført en midlertidig 8-kant konstruktion, der på ydervæggene og i det indre rum danner rammen om museets særudstillinger. Beslutningen om at holde museet åbent i den lange byggefase viser sig at have givet god mening. Med tidens benspænd fra både Covid-19 og igangværende byggeri er formidlingsaktiviteterne til børn og unge fortsat, og den løbende strøm af nysgerrige gæster har som altid passeret. Ved udgangen af 2020 har museet haft 10.425 gæster. Det er et fint besøg i et decimeret museum på en tid, hvor pandemien har lukket museet i sammenlagt tre måneder af året og har vendt op og ned på alting. Samtidig er byggeriet stødt og roligt stået på frem mod en afslutning hen mod udgangen af 2021.



### Frem til og med den 1. marts 2020 vist

### TRYK PÅ – en retrospektiv udstilling med **KLAVS WEISS'** værker

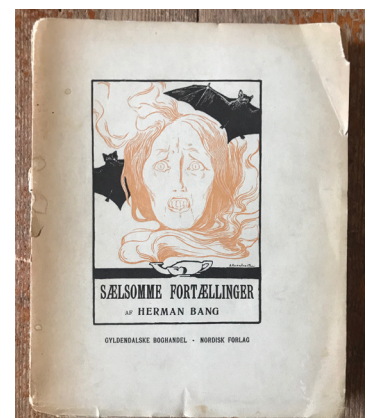
Traditionen tro inviteres en nulevende kunstner hver december til at skabe årets "julekalenderudstilling", hvor 24 af udstillingens værker gradvist afsløres i dagene op til jul. Dagens værk formidles i hverdage med de tilmeldte grupper – nogle dage med op til fire hold i træk. Her bliver de yngste borgere fortrolige med samtidskunsten. Klavs Weiss tog imod opfordringen om at lave en retrospektiv præsentation af sit virke. Det blev en for alle parter berigende proces at komme på rejse gennem hans produktion – og de kringlede benspænd, som han sætter sig, når han fx foreviger hundredvis af afklippede snore, der har holdt sildene i røgeriet – eller eksperimenter med, hvor langt en bordbombe kan drive et specialbygget køretøj... Hans værker var en klar øjenåbner for de besøgende i alle aldre.



### Fra 26. maj 2020 – 13. september 2020

### Den symbolistiske mystiker **ARILD ROSENKRANTZ**

Som en del af fortællingen om tidsbilledet fra Niels Hansen Jacobsens tid var det fra Rosenholm blevet muligt at låne Arild Rosenkrantz' symbolistiske illustrationer til Edgar Allan



Poes "Hemmelighedsfulde Fortællinger". De var ophængt på ydersiden af det midlertidige 8-kantede udstillingsstruktur. I den indre 8-kant mødte gæsterne et udvalg af Arild Rosenkrantz' kartoner til blyindfattede kirkeruder. Udstillingen var ophængt og klar til åbning den 14. marts, men fik aldrig en officiel fernisering, da pandemien i mellemtiden havde nået Danmark og lukket landet. Den 22. august holdt Simon Voigt den lyrekonzert, der skulle have fundet sted ved udstillingsåbningen. Udstillingsperioden blev forlænget frem til efterårets fejring af 75-året for præmieringen af bogen om Pippi Langstrømpe i august 1945 og dens lancering i julehandlen 26.11.1945.



Ingrid Vang Nyman-udstillingen bød på et opgaveark og en blækspruttefiskesø - samt de mange værker, heriblandt en gave fra Håkan Hardenborg: Et lille stykke, som kunstneren havde klippet af en anden del af en tegning, der findes i samlingen i Vejen. Ved stationen har hendes selvportræt stået siden 2016. Hendes bedstefars monumentale buste blev opstillet i 1928, udført af Niels Hansen Jacobsen.



Fra 15. september - 15. november 2020

## INGRID VANG NYMAN i 75-året for Pippi Langstrømpe

Udstillingen med værker af bysbarnet, Pippi-tegneren Ingrid Vang Nyman, bestod af værker fra museets egen samling. I præsentationen var der omkring 10 nye værker, der var kommet til samlingen som gaver siden den store 100-års-udstilling i 2016. Midt i udstillingen var etableret en bro over et vandløb og en sø, hvor børn som Pippi kunne fiske efter blæksprutter – en lille flig af stemningen fra det af børnefamilier længe savnede oplevelseslandskab i den vestlige ende af museet, der under nybyggeriet og renoveringen er lukket. Markeringen af 75-året for Pippi-bogens lancering nåede en interesseret presse bl.a. med et langt interview ved Bine Madsen for Dagbladenes Bureau om Ingrid Vang Nymans liv og virke samt en post på Instagram den 26.11.2020 om Ingrid Vang Nyman på @kvinde\_kend\_din\_historie.



Fra 1. december 2020

## MARIA WÆHRENS – en retrospektiv udstilling

I dagene op til jul deltog skoleklasser i den gradvise åbning af udstillingen med værker af Maria Wæhrens. I opbygningsfasen omdannede hun Skibelundsalen, der i 1914 blev opført som atelier for billedhugger Niels Hansen Jacobsen, til atter at være et arbejdsrum, hvor hun på gulvet midt i salen maalede en række helt nye lærreder, der indgik i udstillingens totalinstallation af malerier og enkelte objekter. Midtfor på "æresvæggen" var opbygget en alteragtig konstruktion omkring hendes maleri af familien. Pandemiens nedlukning fra den 18. december betød, at udstillingen i sin helhed ikke nåede at blive tilgængelig for publikum, mens 624 børn og unge oplevede den på omvisninger i december – Læs mere i K.O.T. nr. 3 2020 side 15-16. Udstillingen er i stedet omhyggeligt fotodokumenteret på museets hjemmeside samt i digitale omvisninger, der også er tilgængelige via [www.vejenkunstmuseum.dk](http://www.vejenkunstmuseum.dk)





## DIVERSE FORMIDLING

Vejen Kunstmuseum formidler bredt gennem flest mulige kanaler. Uden annonceringsmidler sker det i høj grad gennem en fyldig redaktionel omtale i den lokale og nationale dagspresse. Til gæsterne, der kommer på museet, formidler museet gennem skiltning, foldere, opgaveark, bøger, omvisninger, workshops og meget andet.

## KUNST OMKRING TROLDEN

I fællesskab udgiver kunstforeningen og museet tidsskriftet Kunst omkring Trolden (K.O.T.), der sendes til foreningens medlemmer og museets kontakter – og ligger fremme til museets gæster. Bladet når bredt ud både i fysisk form via udsendelse og uddeling på museet samt via den digitale version, der ligger på [www.vejenkunstmuseum.dk](http://www.vejenkunstmuseum.dk). Bladet udkommer kvartalsvis, men som alt andet har udgivelsestakten også været påvirket af pandemien. Der er i 2020 udgivet tre numre af bladet. Her formidles både foreningens arrangementer og i en lettilgængelig form museets løbende forskning:

**BLAD NR. 1** havde fokus på den hidtil uskrevne fortælling om billedkunstneren Gabriele Jacobsen, billedhugger Niels Hansen Jacobsens hustru. Dertil en artikel om Niels Hansen Jacobsens skulptur af "Morgenrøden", som han satte som gravmæle over Gabriele Jacobsen. Der var også en indledende fortælling om fotograf Elisabeth Schack, der i 1888 forevige Kunstakademiets første hold af kvindelige kunstnere.

**BLAD NR. 2** bragte udenlandsk refleksion over Niels Hansen Jacobsens Efterårsmaske på hans separatudstillingen på Musée Bourdelle. I Genforeningsåret var der omtale af Niels Hansen Jacobsens portræt af H.V. Clausen, manden bag Clausen-linjen, der i sidste ende kom til at definere den dansk-tyske grænse. Desuden var der en beskrivelse af sommerbilledskolens formidlingsprojekt samt det efterfølgende skoleforløb.

**BLAD NR. 3** handlede om opbygningen og formidlingen af Maria Wæhrens' udstilling, konservering af Gunnar Nylunds 1964 stentøjsskulptur til Hellerup Is fremstillet i kakkelerde på SAXBO-værkstedet. Der blev trykt nye oplysninger om fotograf Elisabeth Schack – omtalt i blad nr. 1. Formidlingen i efterårets forløb af "ABC på museet" blev også dokumenteret.

## DIGITAL FORMIDLING - SÆRLIGT UNDER PANDEMIEN

Museet er dagligt aktivt med posts og stories på instagram og facebook. Der sker løbende udbygning af museets fagligt velkonsoliderede hjemmeside, [www.vejenkunstmuseum.dk](http://www.vejenkunstmuseum.dk), der kan nå ud til alle kunstinteresserede med en internetforbindelse – også de ihærdige samlere verden over, der ikke nødvendigvis forstår dansk!

Museets hjemmeside har i 2020 haft 271.641 brugere, og de fysiske gæster på museet gør løbende brug af touche-skærmen i Skulptursalen. Siden har været under udvikling siden oprettelsen i slutningen af 1990'erne.



*Hvad laver medarbejdere under pandemien? Arbejder hjemme med foldning af æsker, digitalisering af arkivalier, forvalteren arbejder ude på Museumsplassen - og formidleren er på værkstedet med bl.a. produktion af blomsterkummer til Gesten og en bro til Ålsgårde.*



Pandemiens formidling i foråret 2020 blev hurtigt fokuseret på fortællingerne om den døgn-tilgængelige kunst, der kan opleves lige uden for museet på Museumspladsen. Værk for værk blev der fortalt om pladsens skulpturer, der primært er udført af Niels Hansen Jacobsen, men også omfatter værker af Sophus Ejler Jepsen, Sophia Kalkau, Esben Klemann, Stephan Sinding, Willie Wulff samt relieffer, Ejnar Nielsens mosaikker til Stærekassen og Museumspladsens låger udført af Eva Steen Christensen, Erik Heide, Marianne Jørgensen og Bjørn Nørgaard. En række af fortællingerne blev omdannet til formidlende plakater, der blev sat ud i museets plakatstandere. I stedet for dér at formidle de løbende aktiviteter – der jo alle var aflyst! blev der i stedet plads til plakater, der fx fortalte om Ejnar Nielsens mosaikker, Uglerelieffet i museets nordgavl eller Sophus Ejler Jepsens blomsterkummer.

Til skolerne blev der lavet et opgaveark, der satte Museumspladsens kunstværker i spil.



En kontakt til billedskolens børn og andre kreative sjæle blev de daglige stories med "Tegne-challenge". En serie trætegninger, som billedskolens elever havde lavet i løbet af efteråret, blev dag for dag præsenteret med en tegneopgave. Læs mere i Kunst omkring Trolden nr. 1 2020, side 22-23.

## SKOLEFORMIDLING – CIRKUS I LINTRUP & ABC PÅ MUSEET

I forlængelse af Sommerbilledskolen i Lintrup dannede Skibelundteltet rammen om et formidlingsprojekt for alle klasser i Lintrup Skole. Museets formidlere Marie Strøm og Sophus Ejler Jepsen arbejdede med det cirkus-tema, der spillede ind i skolens efterfølgende fælleskoloni. Læs mere i K.O.T. nr. 1 2020, side 21-23.



I 2020 har museets formidler Sophus Ejler Jepsen og barselsvikar Lone Jensen videreudviklet "ABC på museet" med ét forløb i efteråret. Traditionen tro blev ti førsteklasse inviteret ind på museet i et forløb på tre besøg. I alt deltog 547 elever i periode 7. september til 30. oktober. Pandemien satte desværre en stopper for de velbesøgte afslutninger, hvor klasserne inviteres til senefermiddagsarrangement sammen med deres familier til orientering og afprøvning af dele af forløbet. Læs mere i K.O.T. nr. 3 2020, side 21-23.



## MUSEETS GÆSTER

Fra januar til november er omvist ca. 89 klasser/ 1925 personer - en del til værkstedsaktiviteter. Til julekalenderudstillingen i december blev 628 børn og unge vist om. Der har været 17 omvisninger for udefrakommende voksne på samlet 350 gæster.

**Sammenlagt med de ca. 2013 besøg i billedskolen betyder det, at over 4550 – altså 44% – af årets 10425 gæster har haft et direkte møde med museets "varme hænder".**

De omviste gæster forlader museet med konkret viden om værker mm. og er blandt husets bedste ambassadører. En god hjælp i udbredelsen af kendskabet til stedet, særligt da museets budget ikke rummer midler til annoncering.

Grundet pandemien og museets ombygning, har foredragssalen været inddraget til særudstillinger. Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn har derfor holdt deres arrangementer andre steder i Vejen. Mange måtte aflyses under pandemien.

## FERIEVÆRKSTEDER & BØRNEKULTUR PÅ TVÆRS

I samspil mellem museets formidler Sophus Ejler Jepsen og den aktuelle kunstner Klavs Weiss bød vinterferieværkstedet på produktion af en skilteskov, der løbende blev "plantet ud" i gadeforløbet mellem museet og de midlertidige formidlingslokaler på Lindetorvet. På angivne klokkeslæt tog de to kunstnere turen mellem de to steder med en trækvogn, hvori der lå en indsværtet kugle i en bakke. Kuglens bevægelser kortlagde ruten gennem dens ryster. Denne happening var en rekonstruktion af et forløb, som Klavs Weiss i 2002 havde lavet i Canada. Der var 186 gæster til aktiviteterne tirsdag-torsdag i uge 7.



I uge 42 bød museet i efterårsferien på en skattejagt i Ingrid Vang Nymans fodspor med 330 gæster lukket ind gradvist med max. 50 gæster i huset på samme tid. Feriens værkstedsaktiviteter var samlet om tirsdagens Vejen-begivenhed "Børnekultur på tværs". I lyset af pandemien blev dagen til med alle covid-19-forbehold i løbende dialog med politiet. Den 13. oktober summede Museumspladsen af aktiviteter fordelt i adskillige telte og boder. Med god afstand, afsprøjtning, sund fornuft og den dejligste sol blev det en forrygende oplevelse med over 500 gæster, der ude i det frie nød et veltilrettelagt arrangement med høj kvalitet i Jette Löwén Dalls kakkelværksted, Havekredsens collage- og decoupage-værksted, Danmarks Naturfredningsforenings stand med pandekagebagning og suppe samt Sønderskovs bod med opgavejagter i midtbyen. "Børnekultur på tværs" organiseres af en styregruppe med de to tovholdere Grethe Brinch Knudsen og Hanne Davidsen. Museets personale er engageret i den grafiske tilrettelæggelse af dagens plakat, flyer og anden information, op- og nedtagning i midtbyen af arrangementets bannere samt produktion og omstilling af stoppesteder, der markerer, hvor man kan komme af og på det lille tog, der på dagen cirkulerer fra den ene ende af Vejen til den anden.

**KAKKELRELIEFFER.** Der var stor interesse for Jette Löwén Dalls kakkelværksted, hvor der fra 9.30-15 var 172 deltagere. Tilsammen fik de lavet 115 kvadratiske relieffer af



meget forskellige slags som bidrag til en samlet fælles udsmykning. På hendes værksted blev de siden forglødet, glaseret og brændt. Efter Jette Löwén Dalls ønske og i samråd med Jakob Sander blev de den 15. december muret op på betonkanten af en af Vejen Idrætscenters udendørs varmtvandsbassiner. Her lyser de op og kan komme rigtig mange til glæde, når der ikke er nedlukket under pandemien...

## VEJEN BILLEDSKOLE

Skolen, der blev etableret i 2005 og siden 2017 har været en integreret del af museets formidling, oplever fortsat stor interesse og er medvirkende til, at museet har så stort besøg af unge under 18 år. De unge har over de sidste mange år udgjort 25-30% af museets gæster. Børnenes fortrolighed med stedet betyder også, at de gerne kommer på besøg alene eller sammen med en kammerat – altså gerne uden voksne!



I forårssemesteret havde skolen 8 hold med i alt 76 elever pr. uge. Efterårssemesteret havde også 8 hold og 88 elever. Der var 17 deltagere på billedskolens traditionsrige Sommerbilledskole i Skibelundtetet, der i 2021 stod ved Viggos Søer i Lintrup – i Genforeningsåret var aktiviteterne lagt syd for Kongeåen i den sønderjyske del af Vejen Kommune. Læs mere på side 18-20 i K.O.T. nr. 1 2020.



Pandemien betød i 2020, at forårssemesteret blev afbrudt, men samlet op med workshopdage i løbet af juni, så alle elever nåede at få deres aftalte undervisningstimer. I lyset af pandemien blev det – med behørig afstand, sprit og sund fornuft – muligt at afprøve en anden form for undervisning, hvor eleverne i de opsamlende workshops mødtes mere projektorienteret og med en anden sammenhængende fordybelse til weekendforløb kl. 10-15. Det fælles mål blev fremstilling af store billeder, der fik plads på hegnet omkring museumsbyggeriet. Det fælles tema var masker. Først blev der tegnet skitser, der siden blev forstørret på overheads og malet op på kanalplade. Resultatet var en døgntilgængelig udstilling til glæde for alle i bymidten. En glæde, da hverken den traditionsrige forårs- eller efterårsferisering med efterfølgende workshop-aktiviteter blev gennemført.





I hvert semester får eleverne i Vejen Billedskole en grafisk opgave med et fælles tema. I efteråret var temaet masker – udmeldt på et tidspunkt, hvor der var tænkt i eksotiske masker. Men pandemien havde i mellemtiden for første gang bragt mundbind til Danmark som en del af hverdagen. Da fernisering var umuliggjort, blev elevernes masketegninger i stedet printet på store tavler, der i den nordlige side fik plads som en døgntilgængelig udstilling til glæde for de forbigående.

*En af billedskolens elever fik en særlig hilsen fra Droningen, da hendes billede indgik i udstillingen ved Majestættens 80-års dag.*



## BILLEDKUNSTENS DAG 2020

På tværs af landet fejredes Billedkunstens Dag onsdag den 11. marts 2020. Det skete med et brag af en fernisering på Museumspladsen med 200 lærere og elever fra tre af kommunens skoler. Samme dag lukkede Danmark ned i en fælles kamp mod Covid-19 pandemien. Udstillingen kunne heldigvis forlænges, så det forskende forløbs flotte keramiske kopper kunne ses midt i Malerisalen hen over sommeren og efteråret.



Den årligt tilbagevendende Billedkunstens Dag er stiftet af foreningen Danmarks Billedkunstlærere. Det centrale mål er fejring af billedkunsthaget. Det sker ved at involvere tusindvis af børn og unge i projekter, der viser mangfoldigheden i billedkunstundervisningen.

I 2020 skete der noget nyt. Initiativet blev taget af Danmarks Billedkunstlæreres lokalrepræsentant Ulla Klinge, der er tilknyttet Højmarkskolen i Holsted. I efteråret 2019 kontaktede hun Vejen Kunstmuseum for at spørge, om der kunne etableres et samarbejde. Snart blev hun og museets formidler, billedhuggeren Sophus Ejler Jepsen, enige om et ambitiøst, nytænkende forløb, der indirekte også havde indbygget en vigtig efteruddannelse/opkvalificering af de involverede lærere.

Se og læs mere i K.O.T. nr. 1 2020 side 15-17.

## BUKETTURE

Fra den første tur i maj 2018 er de månedlige Buketture fortsat og videreudviklet i 2020 som et uformelt formidlingstiltag i mødet mellem kunst, kultur, natur, motion og socialt samvær med 20 til 80 deltagere pr. gang. Hver af turene er nøje beskrevet på [www.vejenkunstmuseum.dk](http://www.vejenkunstmuseum.dk). Projektet startede, da Vejen Kunstmuseum først på året 2018 inviterede Vejen-Brørup

*I et par sommeruger hvert år genskaber museets opsyn, Anna Henriksen, den samme kombination af vilde blomster, som Ejnar Nielsen har malet i sin buket.*



Havekreds og Danmarks Naturfredningsforenings Vejen afdeling til samtaler i den dengang aktuelle Camilla Berner-udstillingen. Resultatet blev de fælles BUKETTURE med skyldig tak til Camilla Berner. Projektet bygger videre på hendes forbilledlige gode greb, at man med en buket har en indgang til at formidle et sted gennem dets vegetation – og fortællinger om turen. BUKETTURENE har fundet en form, hvor "Buketbanden" tager på testture nogle uger inden den annoncerede BUKETTUR. Gruppen afprøver ruten, opsøger gerne en stedkendt fortæller og ser på attraktionerne, plukker undervejs materiale til en buket og samler stof til månedens tekst om stedet, årstiden og planterne. Buketten kommer på plakaten, der varsler månedens BUKETTUR. Information om turene formidles via de tre parters nyhedsbreve og sociale medier samt i Jyske Vestkysten, der bredt formidler egnens attraktioner. Pointen med BUKETTURENE er med forskellige fagligheder at pege på udvalgte kunstværker og naturperler rundt om i Vejen Kommune. Billedhugger Niels Hansen Jacobsens værker findes på museet, rundt om i Danmark og særlig tæt i Vejen Kommune. Mange af BUKETTURENE omfatter et eller flere af hans værker, så deltagere efterhånden bliver fortrolige med en referenceramme til et udvalg af hans værker, skifttype og karakteristiske dekorationer – de bliver kendere!

I Genforeningsåret var årsprogrammet lagt med masser af ture i den sønderjyske del af Vejen Kommune – altså syd for Kongeåen, men pandemien ville det anderledes. Mange af dem måtte aflyses, og der blev undervejs lavet om på planerne for at få alt til at gå op. Der blev dog besøg i Øster Lindet, Sønder Hygum og Jels.



Ved Hovborg Kro



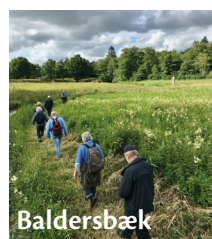
Sdr. Hygum



Hovborg



Hovborg



Baldersbæk



Julie Swane



Jels Midsø, Naturens Dag

**19. JANUAR 2020** I Glejbjerg var der 73 deltagere til en travetur med Peder Chr. Ottosen som lokal guide, hvor der bl.a. blev set på planetstien, kirkediget og den nedlagte bane.

**15. FEBRUAR 2020** I Øster Lindet var der i et modbydeligt vintervejr 35 deltagere, der med Kaj Frandsen som lokal guide bl.a. fik set på Niels Hansen Jacobsens sten for 1. Verdenskrigs faldne, Esben Klemanns betonskulptur over for kirken og dåbskanden, der var fra Mogens Ballin Værkstedet.

**PANDEMIEN og nedlukning sætter ind**



Øster Lindet



Andst



Andst



Vinderbuketten



Dommeren



Andst

**14. JUNI 2020** 50 pers. – I Andst var der, da de lokale var gået hjem og havde aftalt fællesvandring en anden dag – 50 deltagere på byvandring med lokalguide Hans Winther. Her blev bl.a. set på Niels Hansen Jacobsens gravsten på kirkegården. I det, der kan kaldes "forskning til fods", efterlyste museet viden om Claus og Stine Nissens sten, den mest markante af billedhuggerens sten i Andst. En efterkommer blev nævnt, og en telefonsamtale gav siden stenen sin historie: Claus Nissen var landmand i Revsing og havde dér et stykke skov, hvorfra den mægtige sten blev slæbt ud og fragtet til Vejen, da hans hustru døde. Den strabadserende flytning har krævet snilde, stærke folk og mere end syv heste. Adskillige gange gentog barnebarnet sætningen, som ofte må være gentaget i familien: "Han så et mægtigt lys i Hansen Jacobsen." Det gjorde han med rette. Ægteparret fik en unik gravsten, der fortsat vækker opsigt, og kunstnerens værker har jo netop gæstet Paris! Det er rørende at høre om den respekt, der har stået om billedhuggeren. Tankevækkende er det at høre, at Claus Nissen var en del af Indre Mission i Andst, for langt de fleste af billedhuggerens bestillinger knytter sig til de grundtvigianere, der også var hoveddrivkraften i Skibelund Krat. Respekten for billedhuggeren har været større end de mulige trosforskelle.



Jels Voldsted



**12. JULI 2020** I Hovborg var der 46 deltagere på turen, der med Poul Hansen som lokal guide startede i Hovborg Kirke med en altertavle udført af Olga Smith efter forlæg af Carl Bloch. Turen gik via Hovborg Kro videre mod vest ad Kyst til kyst stien til Baldersbæk, hvor Mogens Kjær Poulsen var guide.

**16. AUGUST 2020** I Sdr. Hygum var 50 mødt op i sommerens steghede vejr til en rundtur i byen med Peter Fredslund som lokalkyndig guide. Undervejs bød turen bl.a. på en gravsten udført af billedhugger Sigrid Lütken, der var aktuell på museet med sin separatudstilling hen over årsskiftet 2001-2002. Ture sluttede på Sdr. Hygum Hjemstavnsgaard, hvor Svend Dixen tog over og fortalte om stedet.

**13. SEPTEMBER 2020** Som led i Naturens Dag ved Jels Voldsted var der 50 deltagere på Buketturen, der i dagens anledning var lavet om til en sanketur, hvor Julie Swane tog turen rundt om Jels Midtsø, mens hun undervejs fortalte om spiselige urter.



**11. OKTOBER 2020** I Hovborg var der 40 deltagere til en helt anderledes tur. Den var delt i to etaper, hvor de første kl. 13 mødtes ved Hovborg Kirke til en cykeltur gennem Klelund Plantage. Kl. 15 mødtes de med andre deltagere, der var mødt op for at tage del i den fælles vandretur omkring Baldersbæk, hvor der særligt blev set på Anders Bundgaards skulpturer. Stedet dannede tilbage i 2018 rammen om den første bukettur, hvor vandringen gik mod øst omkring Holme Å. På plakaten blev der for første gang gjort brug af samspillet med en lokal kunstner. Buketten af turens vilde blomster blev forevigt i en serie helt nye vaser, der var udlånt til formålet af keramikeren Jette Löwén Dall.

**PANDEMIEN betød nedlukning i forhold til årets sidste to ture.**



## FORMIDLING AF SKIBELUND KRAT

I 100-året for Genforeningen var Skibelund Krat det oplagte festpunkt i Vejen Kommune. Her lå Danmarks vigtigste mødested i levende aktivitet fra 1865 til 1920. Det var her den våbenløse kamp blev ført på ord, sang og monumenter for at få Sønderjylland tilbage. Her står skulpturelle hovedværker som Niels Skovgaards Magnussten fra 1898 og Niels Hansen Jacobsens Modersmålet fra 1903. Sidstnævnte havde dér fra 1914-1938 sit atelier. Bygningen blev sten for sten flyttet til Vejen og udgør fortsat den sydlige kuppelsal. Vejen Kunstmuseum formidler løbende Krattets historie og fortællingerne om monumenterne. I jubilæumsåret har museet stået for produktion af en ny folder om Krattet, og i samarbejde med Inge Lise Møller-Jensen fra naturafdelingen i Vejen Kommune er der opsat specialfremstillede infotavler i den nordlige og sydlige ende af Krattet. Én radioudsendelse blev det til under pandemien.



## SKIBELUNDTELTET

Teltet skulle i sommeren 2020 have dannet rammen om en mængde Genforeningsarrangementer, men da de blev aflyst, blev det i stedet besluttet, at teltet netop i Genforeningsåret skulle rejse syd for Kongeåen, hvor det blev opstillet i Lintrup ved Viggos Søer. Dér gennemførtes i uge 32 Vejen Billedskoles traditionsrige sommerbilledskole. Læs mere i K.O.T. nr. 2 2020, side 18-20

I de efterfølgende uger stod teltet fortsat ved Viggos Søer og dannede da rammen om et undervisningsforløb for alle 6 sammenbragte grupper af de 110 elever fra Lintrup Skole og Børnecenter. Læs mere i K.O.T. nr. 2 2020, side 21-23.

## SOMMERBILLEDSKOLER

Takket være de statslige pandemipuljer blev der i sommeren 2020 med lynets hast etableret tre ekstra sommerbilledskoleuger – ud over den klassiske uge 32.

**UGE 27** for de mindste SFO-elever fra Grønvangskolen



**UGE 28** animationsworkshop med Tina Klemmensen og Jette Löwén Dall



**UGE 32** keramikworkshop med Jette Löwén Dall



**UGE 32** den klassiske sommerbilledskole flyttede med Skibelundteltet til Viggos Søer ved Lintrup. Læs mere i K.O.T. nr. 2 2020, side 18-20 samt i nr. 3 2020, side 4.



## INGRID VANG NYMAN UDLÅNT TIL SVERIGE

I 75-året for den første Pippi Langstrømpe bog afholdt Vejen Kunstmuseum i efteråret udstillingen om den danske illustratør Ingrid Vang Nyman. Hun var fra Vejen, og takket være omfattende donationer fra hendes slægtninge findes verdens største museumssamling af hendes værker i dag på Vejen Kunstmuseum. Dele af den var i 2020-2021 på visit i Sverige, hvor de indgik i Göteborg Konstmuseums store retrospektive Ingrid Vang Nyman-udstilling.





## NIELS HANSEN JACOBSEN Udstilling i Paris

Tilbage i 2018 sørgede kulturattache Marius Hansteen på den danske ambassade i Paris for at få knyttet en perfekt forbindelse mellem Vejen Kunstmuseum og Musée Bourdelle. Museets direktør Amélie Simier var fortrolig med Niels Hansen Jacobsens værker i kraft af sit engagement i periodens billedhuggere og særligt arbejdet med Hansen Jacobsens nabo i Paris, billedhugger-keramikeren Jean Carriès. I forsommeren 2019 var de franske kolleger på besøg i Vejen for at aftale værklån. De blev vildt betaget af Jens Lunds malerier og tegninger samt andre værker fra samlingen, der tilsammen skabte tidsbilledet af venskabskredsen omkring kunstnerens hjem i Paris, hvor han var bosat et tiår fra 1892.

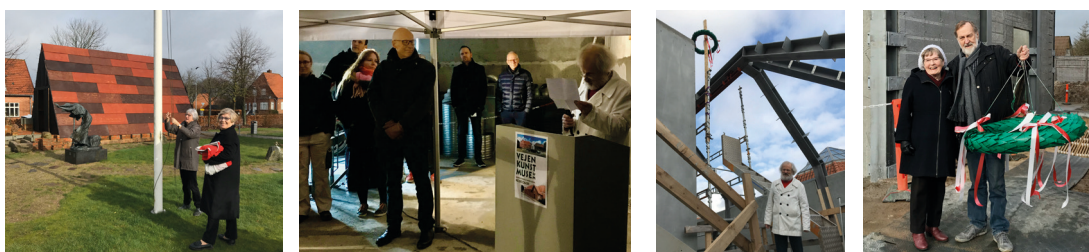


I slutningen af januar var det i Paris en fornøjelse at åbne Niels Hansen Jacobsen-udstillingen på Musée Bourdelle sammen med Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Marie, der – som billedhuggeren var – er fortrolig med både det franske og det danske. I adskillige uger var Niels Hansen Jacobsens Efterårsmaske overalt i Paris – i gadestanderne og i mægtigt format på væggene i Metro'en. Så kom pandemien, og trolden stod ensomt i museets udstillingssale. Lykkeligvis kunne udstillingen forlænges frem til slutningen af juli. Trods nedlukning og efterfølgende adgangs begrænsning nåede knap 24.000 gæster at se udstillingen!



## NYBYGGERI & RENOVERING

Siden foråret 2019 har en lang proces været i gang. Til indvielse sidst på året 2021 får Vejen Kunstmuseum en ny bygning tegnet af fredningsarkitekt Steffen M. Søndergaard. Den giver museet henved 1000 nye kvadratmeter med udstillingssale og i den dybe kælder et specialbygget magasin til samlingen. Arbejdet er muligt takket være et tilsagn fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal på 28,6 mio. kr. til opførelse af en ny museumsbygning på arealet, hvor Gallerigangen i 1975 blev opført.

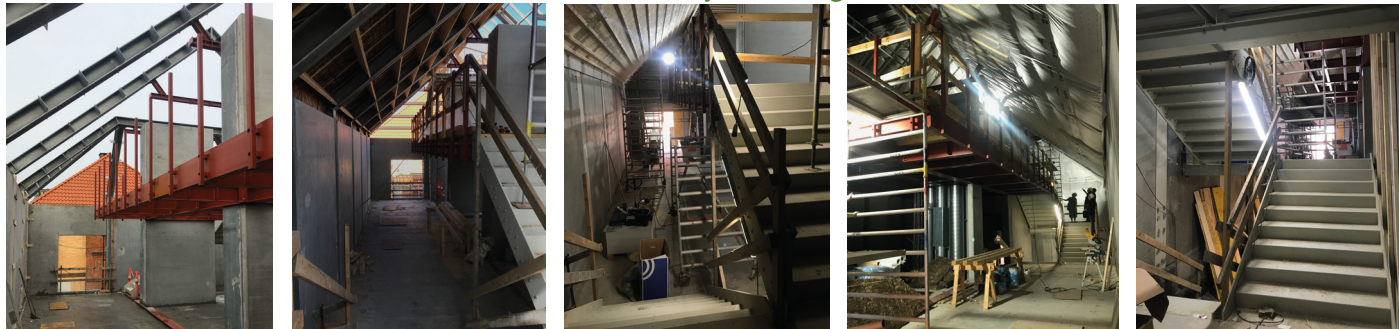


## DEN NYE BYGNING – M-HUSET



Donationen kommer i forlængelse af, at Fonden i 2008-2009 muliggjorde fremtidssikringen af Troldepringvandet og i 2013-2014 bekostede nytænkningen af Museumspladsen.

## DEN NYE BYGNING – M-HUSET, Den høje stueetage



## DEN NYE BYGNING – M-HUSET, Den svævende 1. sal



I forbindelse med nybyggeriet har Vejen Kommune givet tilsagn om 10 mio. kr. til renovering af den vestlige del af museet, der i 1940 blev opført som topmoderne bibliotek. Bygningen har stort set været udhulet med en helt omlagt kælderetage, hvor der er blevet plads til et forløb af små udstillingssale gennem det mangeårige interimistiske magasin og værkestederne. Her har museet også for første gang fået toiletforhold til gæster i kørestol. Både her og i nybyggeriet er der med lift og elevator adgang for dårligt gående i alle niveauer – fuld tilgængelighed har haft den højeste prioritet.

## DEN STORE MELLEMBYGNING – i akse mellem springvandet og Troldværket



Granitkant sættes

Aksen til det gamle elværk/Troldværket

Den ødelagte 1940-gavl mures om

Gode hænder genskaber den gamle gavl

Den ødelagte 1940-gavl mures om



Tagbæring set fra Museumspladsen

Tagbæring set fra Lindegade

Den "nye" vestmur

Et kig mod nord

Arkitekten

## DEN NYE BYGNING – M-HUSET

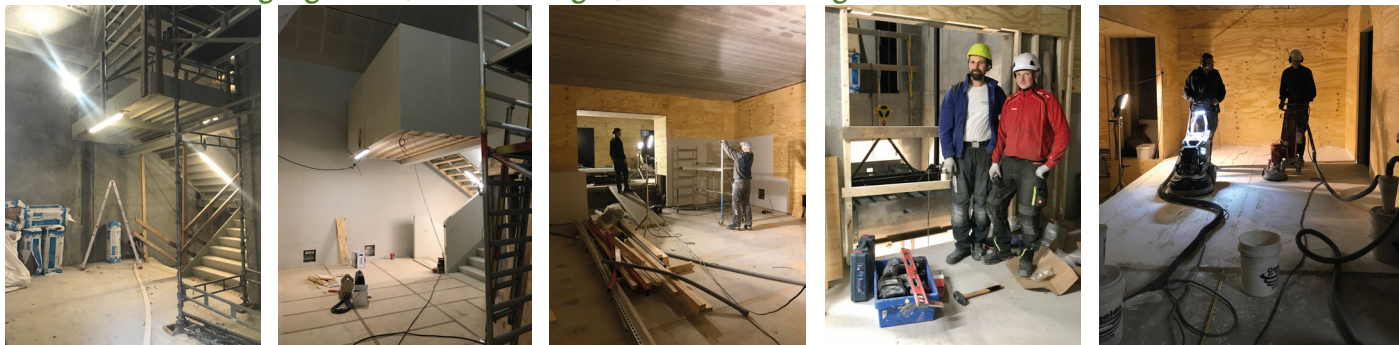


I nybyggeriets fire forskudte etager udlignes niveauforskellene mellem museets ældste sale langs Lindegade og de tre etager i den vestlige bygning. Man vil fremover kunne gå igennem hele syd-længen (nybyggeriet + det tidligere bibliotek) for der at skifte etage og fortsætte retur på tværs af en anden etage med et lille svinkeærinde i vestenden op om keramiksamlingen under loftet og i nybyggeriet op om den svævende førstesal med præsentation af kunst i det lille format.

## DEN LILLE MELLEMBYGNING & BELÆGNING



## M-HUSET - indgang fra øst, særudstillingen, elevatorfolket og terazzo-folket



## DET GL. BIBLIOTEK - Køl føres ind i kælder, 3 nye toiletter, lift og trappe mellem de 3 etager



## DET GL. BIBLIOTEK - Lift i stuen, gelænderfornyelse, linoleum 1. sal, loftet og farvetest til monterer





## SAMLINGSTILVÆKST 2020

Der er i 2020 registreret 83 nye værker i samlingen. Heraf er 50 kommet til som gaver. Gaver når samlingen gennem det netværk af kontakter til samlere og kunstnerefterkommere, som museet opbygger under forskning, skrivi og udstillingsarbejde.

Dertil kommer overdragelsen fra Statens Kunstfond på yderligere 17 værker. Ovenfor ses kasserne, da de ankom under forårets nedlukning. Den lukkede Skulptursal blev omdannet til registreringscentral!

Året har også budt på en del om- og underregistreringer af over 1000 værker i overførsel fra interne registreringer til SARA, den nye nationale database.

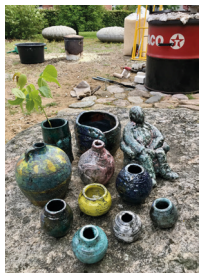
Da fx samlinger af tegninger lejlighedsvis registreres med undernumre til en samlet indgang, er antallet af enkeltværker i samlingen derfor væsentlig større end det samlede antal inventarumre. Samlingen har i 2020 rundet 5.500 værker.



**KERAMIK.** Med museets relativt beskedne erhvervelseskonto sker en del af samlingstilvæksten i Keramiksamlingen, hvor megen god keramik kan købes for en brøkdel af prisen på kvalitetsmalerier. Samtlige nye værker udbygger repræsentationen af kunstnere, der allerede er repræsenterede i samlingen. 7 keramiske værker er omtalt i afsnittet om de kvindelige kunstnere. Samlingen af museets absolutte hovedperson Niels Hansen Jacobsen er vokset med tre keramiske værker – en krukke, en statuetteudgave af Dryaden, hvor den keramiske figur har siddet fast på ovnpladen. Den er brækket, og på vanlig vis har billedhuggeren fået lavet en træsokkel. Dertil er købt en lav krukke med en firpas åbning.

Samlingen af fransk stentøj er vokset med endnu et værk fra Denbac-værkstedet.

I stentøjsafdelingen er en skål af Patrick Nordström og en krukke af Bode Willumsen kommet til.



Fra tiden omkring 1900 dukkede to lertøjsværker af Anker Wolffsen op med få måneders mellemrum. Et eksemplar af hans blæksprutterelief blev erhvervet på auktion, mens hans fad fra 1895 smykket med Adam og Eva er købt hos Henrik Følsgaard. Denne har overdraget museet en vase af Anker Nørregaard. Hos en samler er erhvervet krukker af Axel Brüel og fra Palshus-værkstedet. Slutteligt blev det muligt hos Clausens Kunsthandel af erhverve et af de askebægre, som Asger Jorn udførte i håbet om, at de kunne sælges som souvenirs ved Himmelbjerget. Askebægeret har tilhørt hans bekendt, Århus-fotografen Poul Pedersen.

▲ Ved slutningen af forårets nedlukning eksperimenterede Jette Löwén Dall og Henning Ranum med raku på Museumspladsen. Det var forberedelser til sommerferiens uge 32 Keramik Summer Camp, muliggjort med de statslige puljemidler - HURRA!



**SKULPTUR.** Samlingen af skulptur er i 2020 kun vokset med to små statuetter: Den ene er modelleret af Arno Malinowski, og den er støbt i tin på Just Andersen-værkstedet. Værkstedet er allerede repræsenteret i samlingen, mens det er det første Malinowski-værk i samlingen. Det var erhvervet i optakten til en Malinowski-udstilling, som pandemien satte en stopper for. Den anden statuette er modelleret af Niels Hansen Jacobsen - en keramisk version af hans "Dryaden", der har siddet fast på ovnpladen. Hendes ben må være knækket. I stedet har han fået lavet en af sine karakteristiske træsokler.

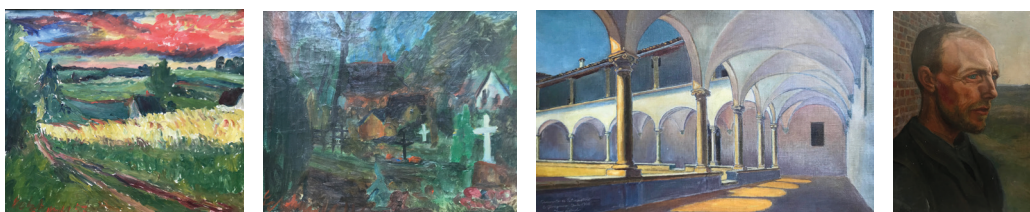
I årets løb er der arbejdet med konservering af Gunnar Nylunds 1964-stentøjsskulptur, der blev fremstillet i kakler på SAXBO-værkstedet med Nathalie Krebs' karakteristiske turkise glasure. Den blev lavet til 50-års jubilæet for Hellerup Fløde Is. Ovenfor ses, at skulpturen løftes ned hos konservator Marie Vest Hansen. Frisesdahl i Askov stod for transporten og lagde plads til arbejde med at få afskåret den store, tunge betonsokkel. Den omfattende konservering, der har reddet den unikke keramiske skulptur, er bekostet af Augustinus Fonden. Skulpturen får plads i den store af de nye mellembygninger og vil kunne ses ude fra Museumspladsen.



**MALERI & ARBEJDER PÅ PAPIR.** Samtlige malerier, der er tilgået samlingen i 2020, er af kunstnere, der allerede er repræsenteret i samlingen. Jens Lund-samlingen er vokset med et maleri af Klosteret i San Gimignano (se nedenfor).

Ejnar Nielsen-samlingen er vokset med fem malerier. Det ene er købt på auktion, mens de fire øvrige er kommet til som testamentarisk gave fra Steffen Lange, der i årevis indsamlede viden om maleren og i 1998 udgav sin bog om Ejnar Nielsen.

Schlichtkrull-samlingen er vokset med fire malerier, der har tilhørt hans efterkommere.



Johannes Kragh har udført et portræt, der er kommet til som gave. Mens en privatperson har skænket museet et landskab malet af Eckhardt Johnsen (1. og 2. maleri fra venstre ovenfor), har en anden privatperson overdraget seks malerier og syv tegninger – alle af samme Eckhardt Johnsen på nær den ene tegning, der er Carl F. Rasmussens portrættegning af kunstneren. Slutteligt er en samling af Elof Risebyes barne- og ungdomstegninger kommet til som en studiesamling, der dokumenterer starten på hans virke.

Samlingen af arbejder på papir er vokset med fine skitser udført af bysbarnet Ingrid Vang Nyman - gaver fra Håkan Hardenborg. I Sverige er købt et af Jens Lunds forarbejder til den for længst forsvundne dekorative udsmykning af en af salonerne i grosserer Harald Simonsens Palæ på Østerbro i København.

▲ Under pandemien har museet bl.a. fået mulighed for at iværksætte flytning af Birgit Bjerres betonskulpturer fra en usynlig plads på øen i søen til i stedet at danne blikfang for Troldeparken - 500 meter øst for museet.

▼ På skamlen ses her Johannes Kragh portrættet sammen med hans debutarbejde, der hænger i Skibelundsalen på museet.





▲ Fra venstre ses tre tegninger af Ingrid Vang Nyman. De to yderste er gaver fra Håkan Hardenborg, mens den i midten er en gave fra Bodil Busk Laursen. Til højre ses Jens Lunds skitse til en japaniserende udsmykning i Simonsens Palæ. Den er købt fra privateje i Sverige.

## DE KVINDelige KUNSTNERE

Årets samlingstilvækst byder på sytten værker af kvindelige kunstnere: Otte tegninger af Ingrid Vang Nyman er gaver fra Håkan Hardenborg – den første, der skrev en artikel om kunstneren efter samtaler med hendes søster Ydder. Han havde fået tegningerne af Ydder, der havde fisket dem op af papirkurven. Han syntes, at de skulle følge resten af de værker, som slægten har samlet på museet i Vejen.



**DE KVINDelige KERAMIKERE.** Alle værkerne er udført af kunstnere, der allerede er repræsenteret i samlingen. Den eneste nulevende er Lene Adler Petersen. Det raku-brændte værk supplerer de to af hendes værker, der allerede er i samlingen overført fra Statens Kunstfond som led i en af de museale behandlinger.

Den ældste er Karin Holm Blom, hvis lampefod fra 1917 er et højdepunkt i hendes produktion og på bedste vis supplerer den samling af hendes værker, der kan ses på museet, hvor der også vises enkelte indlån fra privateje og fra Varde Museum.

Fra privateje er købt en vase af Olga Wagner, der indtil videre kun har været repræsenteret med en bronzestatue. Christine Swane samlingen af keramik er udbygget med en af hendes vandfarveskitser til en flise.

I mellemgenerationen er Edith Sonne Bruun samlingen suppleret med en af hendes karakteristiske SAXBO-kander i groft chamotteholdigt stentøjsmasse med glasering indvendigt, omkring munding og hank. Som gave er en af Lisbeth Munch-Petersens karakteristiske vaser fra B&G kommet til, mens Gudrun Meedom Bech nu er repræsenteret med et fad fra hendes eget værksted.

**OVERDRAGELSER FRA STATENS KUNSTFOND.** Med års mellemrum udbyder Statens Kunstfond en række af de værker, der over en periode er indkøbt, og skønnes at være af museal værdi - objekter, der bør sikres for eftertiden. De udbydes til vores fælles hukommelse. Det vil sige, at museerne kan søge dem til deres samling. I alfabetisk rækkefølge efter kunstnernavn fik Vejen Kunstmuseum i 2019 tilsagn om at kunne indlemme værker af følgende kunstnere i samlingen:

Hans og Birgitte Börjeson, Claydies, Gurli Elbækgaard, Gutte Eriksen, Nina Hole, Ursula Munch-Petersen, Bjørn Nørgaard, Jørgen Rømer og Bente Skjøttgaard. Alle kunstnerne er i forvejen repræsenteret i museets samling. Kønsmæssigt er her primært indlemmet værker af kvindelige kunstnere. På nær Bjørn Nørgaards 4,5 tons tunge keramiske skulptur ankom værkerne midt under forårets nedlukning til museet, hvor de blev registreret.

▲ Fra venstre smod højre ses værker af Edith Sonne, Lisbeth Munch-Petersen, Gudrun Meedom, Olga Wagner og nederfor Karin Holm Bloms lampefod fra 1917.







## UDVIKLING I VIRKSOMHEDENS AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Ud over den løbende drift har Vejen Kunstmuseum i 2020 søgt og fået støtte på 250.000 kr. fra Augustinus Fonden til den gennemgribende renovering af Gunnar Nylunds 1964 stentøjskulptur til Hellerup Is. Den er et hovedværk i produktionen på SAXBO-værkstedet. Dens historie er fortalt i museets tidskrift Kunst omkring Trolden nr. 1 2019, side 18-23 samt i nr. 3 2020 side 17-19. Dertil har en anonym privat fond givet museet 300.000 kr. til arbejdet med renovering af Troldværket, museets nye formidlingscentral i Lindegade. Bygningen er skænk- ket til museet af Aage og Johanne Louis Hansens Fond.

Dertil er modtaget en lang række gaver til samlingen – en tilvækst, som museets budget ikke rummer mulighed for at indføre. Museet modtager ligeledes kærkommen redaktionel omtale i dagspressen – altså et ubetaleligt annonceringsaktiv med overvældende gode for- tællinger om egnen. Slutteligt skal også anføres de mange frivillige medhjælpere i form af hjælpere til ferieværksteder, afløsere ved meget af opsynets ferier og afspadseringer. Muse- ums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn står for det store arbejde med at arrangere og gennemføre aftenarrangementerne på Vejen Kunstmuseum, hvor de sørger for alt fra kon- takt til foredragsholdere til opstilling af stole og afrydning incl. alt omkring kaffe/te-servering.

▲ Den 15. juni 2020 startede statsminister Mette Frederiksen markering af Genfor- eningen med besøg i Skibelund Krat, der var Danmarks vigtigste mødested i årene 1865-1920. Her førtes den fredelige kamp på ord, sange og monumenter for at få Sønder- jylland tilbage.  
▼ Franske museumskolleger på besøg i Krattet med et udvalgt hold journalister.



## APPENDIX - PANDEMIÆRETS MUSEUMSOPELEVELSER

▲ I en intens uge først i februar havde vi sagt ja til - museets formidler og museumsdirek- tøren - i Skibelund Krat at tage imod samtlige klasser fra Gesten Skole. De skulle høre om monumenterne: Niels Hansen Jacobsens Genforeningssten og Modersmålet samt Niels Skov- gaards Magnussten. Sammen gik vi turen gennem anlægget, ned ad den stejle bakke til Kon- geådalen, passerede på broen den gamle grænse og sluttede med arme&ben-workshop på den anden side i Sønderjylland, hvor eleverne blev hentet. Her var så meget for alle sanser, god motion og ret godt vejr!

▼ Først på foråret 2020 samledes et sjak af betonblandere, hentere og bringere, der as- sisterede Sophus Ejler Jepsen med at få støbt den forlængelse af Ravningtrappen, som Inge Lise Møller Jensen fra Vejen Kommune havde søgt og fået tilladelse til henover vandløbet og ind i Esbjerg Kommune. Siden samledes holdet til afskalning af betonen og fernisering med et godt læs vand!





## APPENDIX – MALERISALEN

▲ Salen blev i 1924 opført som atelier for billedhugger Niels Hansen Jacobsen. Snart blev den dog rammen om museets voksende malerisamling – deraf navnet. Her har siden sommeren 2019 stået en montre med et lille udvalg af de enorme fund, der blev gravet ud ved billedhuggerens keramikværksted i den nordlige ende af Vejen. I løbet af 2021 har der været et par eftermiddagstræf, hvor amatørarkæologerne Karen Thygesen og Vera Gejl har fortalt om arbejdet. Ved årsskiftet 2019-2020 blev østvæggen hængt om, da Jens Lunds tre malerier skulle på rejse til udstillingen på Musée Bourdelle i Paris. Fra samlingen hentedes særligt værker af de dygtige kvindelige kunstnere fra tiden omkring 1900: Edith Willumsen, Anna E. Munch og Elise Konstantin-Hansen.



## APPENDIX – MUSEUMSPLADSEN

▲ Fra kirkegården i Vejen har Museumspladsen overtaget Hansen Jacobsens beskedne sten for den lille pige Elin. Den har fået plads i Lapidariet, stensamlingen i den nordlige side af Museumshaven. Ved Troldepringvandet sidder Inge de Place, en af museets weekendvagter. Under pandemien syede hun et læs af museets unikke bæreposer i super stærkt stof med et motiv, der er lavet ved en digital sampling af dele af Jens Lunds maleri "Herrens Herlighed. I årets løb har Lisbeth Frederiksen været tilknyttet museet i jobprøvning. Hun tog bænkerne under kærlig behandling med oliering og maling af træværket - tak!

▼ Under pandemien leverede Vejen Kunstmuseum den gode historie om Trolde ved Jesuskirken i Kbh. til Ny Carlsbergfondets instagram. Historien om flytningen af Birgit Bjerres trolde blev en af de mest levende posts på Vejen Kommunes SoMe - og gipskonservator Jørgen Bau, der i 2007 lavede formene til Birgit Bjerres trolde har været i Vejen til den løbende vedligehold af Niels Hansen Jacobsens værker i Skulptursalen.

